BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 57-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 259 Vineri 20 Septembrie 1940
12 Pagini P IIII

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE
IN ȚARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

UN SISTEM

Președinția consiliului de miniștri arată contribuabililor, printr'un comunicat, că Moruzov, faimosul fost șef al poliției secrete, — una din cele 4 „poliții secrete" — a mânuit fără nici un control, din 1930 până azi, 528 milioane lei.

Are semnificația lui deosebită faptul că fondul era la început, în 1930, de 4 (patru) milioane anual lei și a ajuns în 1939/940 la 214 milioane lei pe an, pentru că zugrăvește un sistem detestabil, care împânzise viața de toate zilele a cetățenilor.

Toate statele au o poliție secretă, iar un „fond la dispoziție" de 4 milioane lei anual — în afară de salarii — pentru anumite cercetări discrete, în legătură cu activitatea unora dintre străinii suspecți veniți la noi, nu pare o cifră extraordinară.

Dar, treptat, această poliție secretă de supraveghere și-a eșit din cadrul ei normal de auxiliar al autorității de pază si a intrat, ca un păianjeniș, în toată viața socială și familială a românilor.

O rețea infamă de spionaj, de urmărire, de denunțare, a înconjurat, nu pe străinii suspecți ori pe delicvenții cu caziere, ci pe toți românii cari însemnau ceva în erarhia societății. Convorbiri telefonice interceptate, scrisori deschise, supravegheri fățișe, coruperi de servitori și de valeți, toată gama teroarei inchizitoriale, necunoscută la un popor loial și cuminte, era întrebuințată ca o justificare a neîncetatei cereri de sporiri de fonduri.

Paralel cu denunțătorii de clasă inferioară, Moruzov crease o așa zisă „brigadă mondenă", compusă din elemente dubioase, care ținea în curent pe acel ministru de tristă memorie, Armand Călinescu, cu tot ce se petrecea ori se vorbea în saloane, în case particulare, ori în localuri publice. Teroarea domina conversațiile particulare, nu din pricina existenții unor proteste ori critici reale, ci din cauza fanteziei inventive a agenților lui Moruzov cari vroiau să-și justifice salariul murdar pe care îl primeau dela omul capabil de toate răutățile.

O neîncredere reciprocă se stabilise, ca o negură, între relațiile dintre oameni. Fiecare se temea de cunoștințele noui, fiecare suspecta pe celalt. Nu teama de poliție, — poliția prin sine însăși e o instituție perfect onorabilă și absolut necesară unei societăți organizate, — ci teama de denunțătorii cu dublă profesie, cari lucrau la adăpostul anonimatului, denunțători cari în lipsa unor acte precise relatau fapte imaginare în sarcina celor dați lor sub „supraveghere".

Sutele de milioane cheltuite din banii storși contribuabililor nu sunt nimic aproape, pe lângă chinurile, dramele, crimele, vărsările de sânge nevinovat, provocate de acest sistem infam de denunțare, care a adus jalea și doliul în mii de familii românești!

Sistemul face cu atât mai mult dovada gradului de pricepere și de omenie a celor ce s'au servit de el, când se va cunoaște, la judecata ce trebue să vină, că acest Moruzov, om fără nici o pregătire și fără nimic sfânt, un biet agent de ultima clasă la pescăriile statului din Tulcea, ajunsese să aibă un drept de „veto" chiar și la compunerea guvernelor în țara tuturor ingăduințelor!

Intrecând în răutate și în lăcomie orice închipuire omenească, Moruzov obținuse mână liberă dela cei cari vroiau să înăbușe în lacrimi și în sânge, orice manifestare de om liber în țara care nu mai era a românilor.

A sosit scadența!

Judecata vinovaților, sancționarea criminalilor, restituirea banilor însușiți pe nedrept, să fie opera unei justiții libere, la lumina zilei, unei justiții obiective, drepte, fără ură, în fața căreia să se statornicească voința unui neam ca asemenea josnice și criminale procedee să fie izgonite pentru totdeauna din viața unui stat, întinată de setea de sânge a unor străini de neamul nostru.

CÂTE MILIOANE
A MÂNUIT, FĂRĂ CONTROL,
FAIMOSUL MORUZOV, IN ZECE ANI

COMUNICAT Nr. 52 DIN 17 SEPTEMBRIE 1940

Președinția Consiliului de miniștri comunică contribuabililor că Moruzov, fostul șef al serviciului secret, a mânuit, fără niciun control, din 1930 și până astăzi 528 milioane lei.

Acest fond a început în 1930 cu modesta sumă de 4 milioane lei și a culminat în 1939/1940 cu suma de 214.000.000 lei (două sute patru sprezece milioane).

Chestiunea a fost trecută la comisiunea de anchetă.

CAUZELE REPRESALIILOR GERMANE

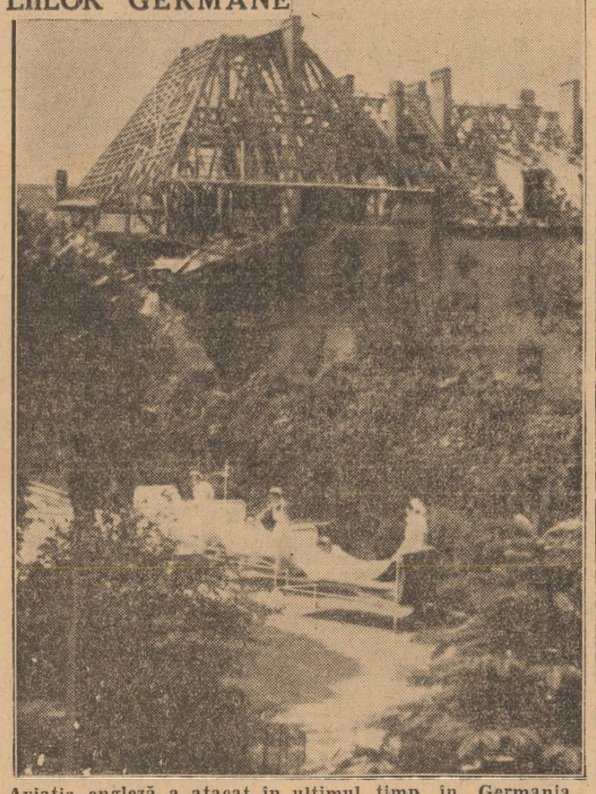

Aviația engleză a atacat în ultimul timp în Germania locuințe omenești și spitale. Fotografia noastră reprezintă un spital în apropiere de Berlin, lovit de bombele engleze.

CAUZELE CARE NE-AU DUS
LA DEZASTRUL POLITIC ȘI MORAL
UN DOCUMENT DIN 7 DECEMBRIE 1934

D. general Antonescu a decis să dea la iveală o serie de documente, cari astăzi, după prăbușirea granițelor, nu mai constituesc secrete de stat, ci acte necesare unei bune orientări a opiniei publice în privința cauzelor care ne-au dus la dezastrul politic și moral în care ne zbatem.

Primul document pe care il supune judecății tuturor este următoarea scrisoare:

7 Decembrie 1934
BUCUREȘTI

Domnule Prim Ministru,

După cum știți, în Iulie trecut, când se hotărise trecerea Domnului General Angelescu la Ministerul Apărării Naționale, la insistențele Dvs. de a rămâne la Marele Stat Major v'am comunicat că date fiind cele ce știați că se petrecuse între noi, era o imposibilitate morală să rămân.

Aceasta fiindcă, vă spuneam atunci, că pe deoparte toată armata știa cele ce se petrecuse între mine și d. Ministru, iar pe de altă parte nu este în interesul bunului mers al serviciului să rămân în capul Instituției a cărei grabnică îndreptare mi s'a încredințat de Majestatea Sa Regele „fiindcă voi fi pus în imposibilitate să-mi îndeplinesc misiunea".

Domnia-Voastră onorându-mă cu o încredere deosebită ați insistat să rămân la post spunându-mi textual că „Generalul Angelescu trebue să înțeleagă că D-ta nu poți pleca de aci și trebue să dea garanții că va executa programul D-tale și că se va purta cu D-ta după cum trebue, altfel nu poate veni la Ministerul Apărării Naționale".

Cum îi cunoșteam foarte bine și caracterul și obiceiurile v'am afirmat atunci că nu cred că va fi posibilă o conlucrare.

Atunci m'ați asigurat că îl veți obliga în fața Majestății Sale Regelui să ia angajamente precise față de Dvs. și de mine și că veți pretinde chiar să se facă un act de angajament pe care să-l semnăm câteși trei.

A doua zi Majestatea Sa Regele venind la Marele Stat Major și după terminarea lucrului anunțându-mă că „a decis să dea Ministerul Apărării Naționale Generalului Angelescu" m'a rugat să rămân pe loc.

Raportând Majestății Sale Regelui cele ce se petrecuse și exprimându-i aceiaș grijă, pornită numai din dorința de a nu prejudicia interesele superioare ale Neamului, Majestatea Sa Regele Mi-a dat asigurări ca și Domnia-Voastră.

In fața Inaltului Ordin desigur că a trebuit să mă plec, mi-am permis însă să raportez Majestății Sale Regelui că dacă Generalul Angelescu va continua eventual să mă bruscheze putem să ajungem la un mare scandal public pe care din dorința de a-l evita era bine să plec.

Majestatea Sa Regele m'a asigurat că nu se va întâmpla nimic.

Astfel, forțat, am rămas unde sunt.

De atunci am făcut toate eforturile pentru o conlucrare armonioasă. Totul însă a fost în zadar fiindcă conform sistemului pe care crede că-l practică cu abilitate ceeace, recunosc, i-a reușit până acum, Generalul Angelescu uită, uită repede, uită tot și schimbă instantaneu de gest și de ton după cum suflă vântul intereselor sale și după riscurile pe care le are.

O fi abilitate măiastră pentru un navigant, este însă o procedare pe care nu o împărtășesc.

Astfel după o perioadă foarte scurtă și încurajatoare de calm a revenit la vechile obiceiuri. Aproape zilnic sunt suspectat, bruscat, observat pentru lucruri imaginare sau superficial cunoscute, datorite în parte și intrigilor celor din jurul său.

In plus de nenumărate ori subalternii mei sunt chemați la Minister, observați și brutalizați pentru fapte de cari nu sunt vinovați.

Din cauza aceasta viața mea a devenit un calvar. Vă puteți informa cum chiar astăzi la Consiliul Superior am fost bruscat, ofensat chiar, desigur indirect fiindcă este maestru în aceste obiceiuri, pentru o informație pe care i-o dădusem în chestiunea armamentului.

O anchetă făcută de oricine vă va putea dovedi atitudinea de sabotare și de umilire la care sunt supus zilnic.

Dat fiind această situație care mă împiedică total de a lucra fiindcă trebue să caut să mă apăr la fiecare pas găsesc că a mai persevera în a mai rămâne în capul Instituției este a contribui la anihilarea activității ei tocmai în perioada când ea trebue să fie mai intensă și a mă face părtaș la DEZASTRUL MORAL ȘI MILITAR PE CARE IL PREGATIM CU ASTFEL DE PROCEDEE.

Cum însă nu pot avea pretenția să plece dânsul, m'am decis să trag consecințele și le voi trage.

Mai am însă o a doua formalitate de îndeplinit.

In ziua în care Majestatea Sa Regele mi-a făcut Inalta cinste de a mă pune în acest post de atât de covârșitoare răspundere mi-a spus că dacă „cândva voiu avea vreo nemulțumire din cauza celor mai mari ca mine să nu fac nici un gest înainte de a vorbi și cu Majestatea Sa".

M'am angajat să o fac.

In acest scop am cerut astăzi audiență prin Generalul Ilasievici.

Vă rog să nu vedeți în aceasta o portiță eventuală de cramponare de situație.

Ceva mai mult, sunt decis să plec și din armată.

Putregaiul este așa de mare încât a mai rămâne în mijlocul lui însemnează a-mi lega și eu numele de un dezastru care este inevitabil dacă continuăm sistemul și metodele de lucru actual.

Acei cari au adus oștirea în halul actual, nu pot s'o îndrepte și împiedică și pe alții să o facă.

Aceasta trebue să o știe Națiunea.

Desbrăcându-mă de această haină care știți cât am servit-o și iubit-o voi acuza cum nu a acuzat nimeni până acum în această țară.

Am pus două mii de ani de suferințe și de sacrificii pentru ca să ajungem, cu un concurs unic de împrejurări, să punem piatra la hotarele de astăzi.

Nu putem să le pierdem din astfel de cauze.

AȘ FI UN NEMERNIC DACA m'aș lăsa să fiu împiedicat să înfăptuiesc opera la care m'am devotat cu pasiunea cu care o știți pentru A RAMANE INTR'O SITUAȚIE PE CARE NUMAI INCONȘTIENȚII, VANITOȘII SAU AMATORII DE FONDURI SECRETE O POT DORI.

Sunt dezolat că în împrejurări ca cele actuale vin cu o chestiune personală.

Vă rog, prea stimate Domnule Prim Ministru, să mă ertați și să primiți asigurarea înaltei mele considerații.

General ANTONESCU

DECRETE-LEGI

DESFIINȚAREA CONSILIULUI PERMANENT AL AGRICULTURII

Consiliul permanent al agriculturii, înființat prin legea de organizare a ministerului agriculturii și domeniilor, publicată în Monitorul Oficial Nr. 82 din 6 Aprilie 1939, se desființează.

Toate atribuțiunile consiliului permanent al agriculturii trec asupra direcțiunilor respective din ministerul agriculturii și domeniilor.

DESFIINȚAREA CONSILIULUI TECHNIC AL AGRICULTURII ȘI DOMENIILOR

Consiliul Technic, înființat prin Legea de organizare a Ministerului agriculturii și domeniilor, publicată în Monitorul Oficial Nr. 82 din 6 Aprilie 1939, se desființează.

Membrii Consiliului, precum și ceilalți funcționari vor fi repartizați la Direcțiunile respective din minister.

Atribuțiunile Consiliului technic, prevăzute în legea de organizare a Ministerului agriculturii și domeniilor, publicată în Monitorul Oficial Nr. 255 din 2 Noembrie 1936, trec asupra Direcțiunilor respective din minister.

DESFIINȚAREA COMITETULUI DE CONDUCERE AL DIRECȚIUNII COMERCIALE A PESCĂRIILOR

Comitetul de conducere al direcției comerciale a pescăriilor înființat prin legea de organizare a ministerului agriculturii și domeniilor, publicată în Monitorul Oficial Nr. 82 din 6 Aprilie 1939 și regulamentul de punere în aplicare a acelei legi, publicat în Monitorul Oficial Nr. 271 din 22 Noembrie 1939, se desființează.

Toate atribuțiunile comitetului de conducere al direcției comerciale a pescăriilor, prevăzute de legi și regulamente, trec asupra directorului technic al acelei direcții.

TRANSFORMAREA SERVICIULUI COMERCIAL AL TEXTILELOR

Serviciul comercial al textilelor, înființat prin legea pentru cultivarea, valorificarea și prelucrarea plantelor textile, publicată în Monitorul Oficial Nr. 97 din 24 Aprilie 1940, incetează de a mai avea ființă legală, pe data acestui Decret și se transformă în Serviciul plantelor textile, în cadrul direcțiunii producției vegetale agricole.

Comitetul de direcție al serviciului comercial al textilelor se desființează, iar atribuțiunile sale trec asupra Ministerului agriculturii și domeniilor.

Toate fondurile și patrimoniul fostului Serviciu comercial al textilelor, trec asupra ministerului agriculturii și domeniilor, care le va da destinațiunea necesară, conform legii asupra contabilității publice.

Personalul bugetar actualmente în serviciu, se trece în administrația centrală a ministerului agriculturii și domeniilor și se rsepartizează la direcțiunea producției vegetale.

Toate dispozițiunile din legea pentru cultivarea, valorificarea și prelucrarea plantelor textile, contrarii prezentului Decret-Lege, sunt și rămân abrogate.

17 Septembrie 1940

ATRIBUȚIILE SUBSECRETARIATULUI
DE STAT AL COLONIZĂRILOR ȘI POPULAȚIEI EVACUATE

D. general Ion Antonescu, conducătorul statului român și președintele consiliului de miniștri a semnat Marți următorul decret:

ART. 1. — Atribuțiunile comisariatelor generale înființate prin decretele-legi nr. 3137 pentru înființarea comisariatului general al refugiaților din Nordul Transilvaniei publicat în Monitorul Oficial nr. 215 din 16 Septembrie 1940, nr. 3128 pentru înființarea comisariatului general pentru evacuarea populației din Dobrogea și nr. 3129 din 13 Septembrie 1940,

(Continuare în pag. 2-a)

LONDRA IN TIMPUL NOPȚII

Cum arată capitala Marei Britanii, noaptea, în timpul bombardamentelor aviației germane

D. GENERAL DONA A FOST NUMIT PREFECT AL POLIȚIEI CAPITALEI

COMUNICAT

Președinția consiliului de miniștri comunică:

Generalul în rezervă Constantin Dona a fost numit pe ziua de 17 Septembrie a. c., Prefect al Poliției Capitalei.

NOUL GUVERNATOR AL BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI

COMUNICAT

Președinția consiliului de miniștri comunică:

Prin Decretul d-lui general Antonescu, Conducătorul Statului, d. Alexandru Ottulescu a fost numit Guvernator al Băncii Naționale a României.

*

D. Ottulescu a depus Marți jurământul în fața d-lui ministru de finanțe, luând imediat conducerea institutului nostru de emisiune.

D. AL. OTTULESCU,

D. Al Ottulescu, noul guvernator al Băncii Naționale a României, este o figură cunoscută în lumea noastră financiară, fiind multă vreme avocat al ministerului de finanțe.

A fost apoi pe rând membru în consiliul de administrație al căilor ferate române în consiliul superior de mine, membru în consiliul superior bancar, iar în ultimul timp consilier juridic al Băncii Naționale.

UN SERVICIU DE RECLAMAȚII LA PREȘEDINȚIA DE CONSILIU

COMUNICAT

Președinția Consiliului de Miniștri comunică:

Pe lângă Președinția Consiliului de Miniștri — comisiile de anchetă — s'a instituit un serviciu de reclamații.

La acest birou se pot depune orice plângeri în contra abuzurilor administrative sau a funcționarilor necinstiți.

Nu se vor lua în considerație decât cererile semnate și purtând adresa reclamantului.

Biroul funcționează în Piața Victoriei (fostul Palat al Ministerului de Externe).

Casa studențească ridicată prin subscripția ziarului „Universul" va fi redată studențimii.
(Reportajul în pag. 7)

S'A ANULAT DECIZIA DE AUTOPENSIONARE A FOSTULUI MINISTRU STAN GHIȚESCU

Am arătat că fostul ministru al muncii d. Stan Ghițescu, cu câteva zile înaintea plecării din fruntea departamentului a ticluit un decret-lege, pe baza căruia s'a autopensionat ca ministru, cu câteva zeci de mii de lei lunar. Fapta, nemaipomenită ca sistem dar care ilustrează o mentalitate legată de viața politică de eri nu putea rămâne neluată în seamă azi.

Noul ministru al muncii și sănătății, d. Vasile Iasinschi, legionar, a dat din prima oră a instalării d-sale, următoarea decizie:

ART. I. — Se anulează decizia ministerială No. 42.352 din 4 Septembrie 1940, publicată în Monitorul Oficial No. 205 din 5 Septembrie 1940, prin care d. Stan Ghițescu, fostul ministru al muncii, s'a autopensionat, în conformitate cu dispozițiile art. 2, alin. ultim și art. 3 al decretului-lege No. 2822, publicat în Monitorul Oficial No. 193 din 22 August 1940.

ART. II. — D. director al personalului din ministerul muncii, sănătății și ocrotirilor sociale este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a acestei deciziuni.

Ministrul muncii, sănătății și ocrotirilor sociale,
(ss) V. IASINSCHI

BUZDUGANUL DE AUR MASIV,
DĂRUIT FOSTULUI REGE CAROL DE ARMATĂ, A FOST DAT TEZAURULUI BĂNCII NAȚIONALE

COMUNICAT

Președinția Consiliului de miniștri comunică:

Din ordinul d-lui general Antonescu, buzduganul de aur masiv, în greutate de 4 kg. 400 grame, care fusese dăruit de armată fostului Rege Carol II și care se găsea la ministerul apărării naționale, a fost trecut Băncii Naționale, pentru a fi păstrat la tezaur și folosit pentru acoperirea aur.

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE ȘI AL CULTELOR ȘI INSTITUȚIILE PENDINTE DE EL NU VOR MAI PUTEA PROCURA FURNITURI DELA EVREI

D. prof. Traian Brăileanu, ministrul educației naționale al cultelor și artelor, a dispus că, începând dela 17 cor., atât departamentul cât și toate instituțiile ce depind de acest minister, nu-și vor mai putea procura furnituri de niciun fel dela întreprinderile și firmele evreești. Contractele în curs, privind aceste firme, se anulează.

ORDINE INTERNĂ ȘI RELAȚII CORECTE CU TOȚI VECINII ȘI CU MINORITARII

COMUNICAT

Generalul Antonescu roagă toate autoritățile de Stat în subordine, publicul românesc din toate clasele sociale și de toate categoriile, mai ales pe acela din Transilvania, să-i dea răgaz să înfăptuiască tot ceeace dorim cu toții.

Pentru aceasta, este nevoie de ordine internă și de relații corecte cu toți vecinii.

De aceia, roagă pe toți, dela mic la mare, dela tânăr la bătrân, să se gândească, că orice act neuman și de ilegal tratament aplicat individual, sau colectiv elementelor minoritare care aparțin vecinilor, cărora am fost nevoiți, ca o ispășire a greșelilor trecutului, să le cedăm, creiază dificultăți în primul rând Țării și nouă tuturor, dar și atrage scumpilor noștri frați, cari sunt astăzi sub alte stăpâniri, represalii dureroase.

Deci, fiecare să-și măsoare și gestul și cuvântul și să se gândească, că orice gest sau orice cuvânt necugetat aici, creiază dificultăți și suferințe fraților de dincolo.

Cer la toți ca omul, orice limbă ar vorbi el și orice credință ar avea, să fie tratat ca om. Justiția este singura în drept să pedepsească, după lege, pe acei dintre străinii cari sunt la noi, oricine ar fi ei, dacă greșesc față de legile Țării.

In acelaș timp și presa și publicul să nu uite că România are astăzi ca singur și unic sprijin în afară Axa și în consecință Germanii și Italienii, cari trăesc printre noi, trebuie să fie socotiți și tratați ca frații noștri.

Așa cer interesele superioare ale Neamului și toți trebue să se supună.

GENERAL ION ANTONESCU
17 Septembrie 1940.